

Teneriffan kissat

Ainutlaatuinen aikuisten kuvakirja
160 sivua, 170 kuvaa.

Myynnissä vain Alex Grafix Galleriassa
Hinta 30 euroa.

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani

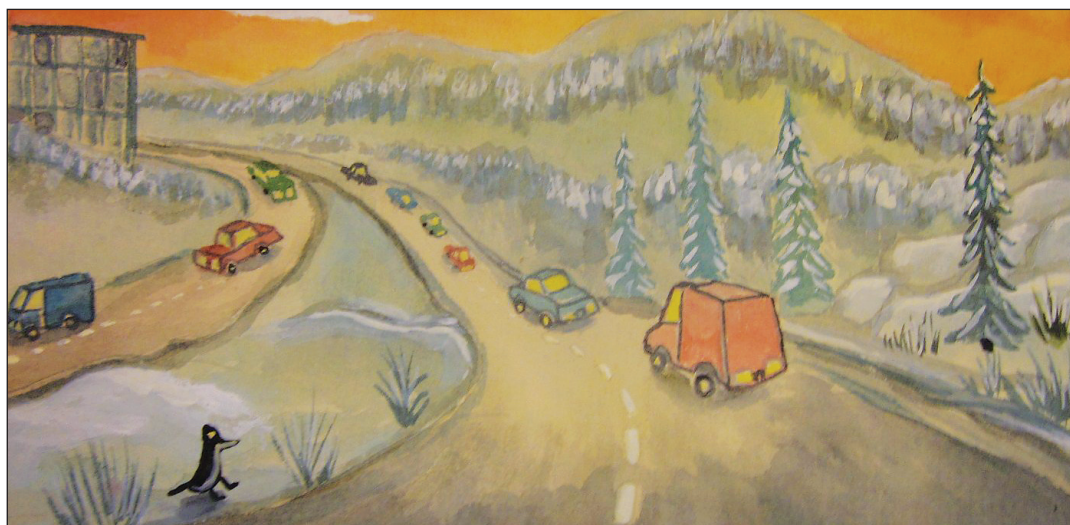
Tuhdisti luettavaa 35 eurolla

Netissä sujuvasti saatavilla

<https://jannevalkeeniemi40.webnode.fi/tilaukset>

SYNAPTORI

Moottoriteitä ei riitä kaikkialle. Aleksi Joensuun akvarelli

Politiikkaa ja kansanliikettä

Kuntavaalit ovat tulossa, ja niihin poliitikot suuntautuvat yli puoluerajojen.

Synaptori on puolueista ja muusta politiikasta riippumaton. Olen 45 vuoden aikana lääkärinä hoitanut ihmisiä, joilla on ollut erilaisia poliittisia näkemyksiä kuin minulla. Ei mitään ongelmaa.

Taistolaiset aktivoivat

Ei päähäni pälkähtänyt että minun tai potilaan poliittisella linjalla olisi merkitystä. Lääkärinä pienessä pitäjässä hoitosuhteet toimivat muista suhteista riippumatta. Myös potilaat pitivät roolit erillään.

Jouduin politiikkaan Sveitsissä, kun 1972 taistolaiset yrittivät vallata opiskelijajyhdistyksemme. Toimin puheenjohtajana, ja tilanne rauhoittui nopeasti. Homman hoidettuani epäpolitisoiduin.

Selvyyden vuoksi...

Koskella HI minut valittiin koululautakunnan puheenjohtajaksi. En kuulunut mihinkään puolueeseen, enkä tiennyt, että tehtävä oli Keskuksen mandaatti. Selvyyden vuoksi liityin kokoomukseen. Toimin kaikissa mahdollisissa luottamustehtävissä ja olin kahdesti ehdokkaana eduskuntavaaleissa. Vuonna 2014 epäpolitisoiduin. Aika aikaansa kutakin, sanoi iso-äitini.

"Vastustamisyhdistys" 1980-luvulla

Kansalaisliikkeestä sain kokemusta "moottoritien vastustamisyhdistyksessä". Järjestäytyminen oli vitsi, mutta toimintamme oli toista, ja lopulta vaikuttavaa! Pietari-Turku moottoritie oli

älytön hanke.

Minua moitittiin osallistumisesta linjauksen vastustamiseen, koska ei ollut omia etuja pelissä. Älytön on älytöntä, ei siinä omat edut paina. Tiehanke perustui 1 miljoonan kansalaisen laskuvirheeseen. Silloisten maakuntaliittojen ennusteiden mukaan Suomen yhteenlaskettu väestö oli 6 miljoonaa. Optimismi on hyväksi, epärealismi ei.

Yhteiskunnassa puuhataan monenmoista tyhmää, ja puuha kiihtyy. Mutta kansalaisliikkeessä vaikuttaminen on äärimmäisen työlästä! Karvalakkilähetystöt tekevät suuren työn, luovuttavat adressinsa, saavat palkakseen naurut ja potkun persuksiin. Politikoimalla paras.

Synaptoria teen epäpoliittisesti kuten lääkärinäkin olen toiminut.

Synaptori nro 2/2021 sisältö

Lehdistön
kuihtuminen
sivu 2

Aleksin
Kuvakulma
Galleria, kirjasto
ja paja
sivu 3

Viisastelua
koronasta
sivut 4-5

Meni ihan
osteriksi
sivu 6

Katkelma
romaanista
Janne Valkeeniemi
Italiaan!
sivu 7

Maailmassa
monta on kantta
ja harjaa
sivu 8

Teneriffan
kissat
sivu 9

Synaptorin
toimitus
jyrki.joensuu@synaptori.fi

Lehdistön kuihtuminen

Syyskuussa 2019 julkaistiin ensimmäisen Synaptorin. Lukemiseen ei tarvita tunnuksia eikä salasanoja. Synaptoreita on ilmestynyt yli kolmekymmentä, parisaataa juttua. Kotimaan lisäksi lehteä luetaan eri puolilla maailmaa, mm Kiinassa ja Kanadassa.

Julkaisemisen syy on sananvapauden vaaliminen. Synaptorissa kirjoitan selkeästä mitä lukija ei muualta löydä. Synaptori ei tuota voittoa eikä maksa palkkioita. Välttämättömät kustannukset kuittaantuvat omilla ilmoituksilla.

Yksipuolisuus julkaisualalla

Julkaisualan oligarkia on kuihduttanut lehdistöä, ja kielteinen kehitys jatkuu. Vähittäiset muutokset jäävät vähälle huomiolle. Äkkiä vain huomaa aluelehteä lukiessa, että yli puolet siitä on yleisluonteista tavaraa, juttuja, jotka eivät liity paikkakuntaan täällä eikä missään.

Etelä-Suomen Sanomat kehuu ½ sivun mainoksessaan: Maailman parasta journalismia. Lehti julkaisee käännöksiä New York Timesistä ja Frankfurter Allgemeinesta. Ovathan ne laatulehtiä, parasta journalismia.

Suomalaiselle tutkivalle journalismille olisi tarvetta. Sitä ei paikkaa se että julkaitaan isoja kuvia, tiedotteita ja julkilausumia. Toimitustyö vaatii ammattilaisten työaikaa - ja se maksaa, ja ajattelemista - ja se on vaivalloista! Julkaiseminen on bisnestä, kuin kansainvälisten suuryhtiöiden haltuun siirtyvä terveydenhuolto.

Tyhjää tekstien tilalla

Informaatiovapaita lehtikuvia ei tarvitse toimittaa, kun kopioidaan samoja kuvia Lapista Uudellemaalle. Lehtikuvassa presidentti Niinistö istuu pöydän takana. Kasvoista näkyy 1,5 cm pläntti, ja lattiamatosta 4 x 20 cm alue. Maton informaatioarvo on monikymmenkertainen

Kevät kukoistaa pakkastalven jälkeen. Uuteen kevääseen en lakkaa uskomasta.

verrattuna presidentin naamaan.

Koska kuvat kuluttavat paljon sivujen pinta-alasta ja kuvien pitäisi kertoa enemmän kuin 100 sanaa, kuvien valintaa ja rajaamista on harkittava tarkoin. Muuten kuvat ovat painopinnan tuhlausta, sisällöltään tyhjiä, kuin reikiä lehdessä.

Sananvapaus on monimuotoista

Demokratia ei toimi ilman sananvapautta. Sensuuria ei tarvita sananvapauden kaventamiseen, kun julkaisukanavat ovat bisneseliitin tai poliittisen Ylen käsissä. Olenko valtakunnassa ainoa huolestunut?

Julkaisufirmojen yhdistyminen yhä suuremmiksi on herättänyt huomiota alan ammattilaisten piirissä. Mutta heidän täytyy pysyä kiltisti ruodussa, koska työpaikkojen vaihtoehtoja ei ole.

Jyrki Joensuu
päätoimittaja

Aleksin Kuvakulma

Tällä palstalla julkaistaan Aleksi Joensuun taideaiheisia juttuja.

Galleria, kirjasto ja paja

Alex Grafix Gallerian kävijämäärä taidenäyttelyssä on ollut jokseenkin nolla. Onneksi toimintamme ei ole siitä riippuvaista, kuten esimerkiksi ravintoloilla. Kävijäkato on korona-ilmiö, jossa ei ole järkeä, mutta ihmisten suhtautumiselle ei voi mitään.

Nykyään on monia, jotka eivät käy juuri missään, ”kun on se korona”. Ihmisten ilmoilla liikkumisen välttely on epäjohtonmukaista. Galleriassa ei ole ruuhkaa, ja hengityssuojaimia on ovelta tarjolla. Turvallisempaa paikkaa on vaikea kuvitella.

AGG pidetään avoinna tiistaina, keskiviikkona ja torstaina klo 11-17, vaikka vain niin sanottujen ristinsielujen varalta. Jos paikka pannaan pitkäksi ajaksi kokonaan

kiinni, uudelleen aloittaminen on hankalaa.

Yleisöluennot stopissa

Jyrki Joensuun suositut, kaikille avoimet yleisöluennot mielenkiintoisista aiheista keskeytettiin marraskuussa. Kevään tilaisuuksien teemat ja aikataulu ilmoitetaan, kun tiedetään milloin rajoitukset päättyvät, sikäläimikälä tänä vuonna sellaista tapahtuu.

Tärkein ilmoituskanava on Synaptori. Myös AGG:n ikkunoiden suuria kuvaruutuja käytämme ilmoitustauluina. Niissähän näkyy myös vaihtuva taidenäyttely 24/7.

Antikvariaatti-kirjasto

Kirjanurkkauksessa on kaudonkirjallisuutta, taidekirjoja

ja erikoisuuksia, kuten Ota-van legendaariset Tietosanakirjat 1900-luvun alusta. Hoksasin, että vanhoille teoksille on 1977 alkaen hallusani kertynyt melkein toinen mokoma ikävuosia!

Tietosanakirjojen vanhat tiedot, esim. tervan poltosta, ovat yhtä päteviä kuin 100 vuotta sitten. Niin että jos meinaatte aloittaa tervanpolttajana... perehtykää AGG:ssa.

Tietosanakirjojen kustantaminen oli osa kunnioitettavaa hanketta, jossa Suomesta tehtiin sivistysmaa. Nykyisin satsataan viihteeseen, kansan tyhmentämiseen.

Toivoimme, että pienestä ”kirjastosta” kehkeytyy keskustelevien ihmisten epävirallinen, vapaamuotoinen tapaamispaikka. Suunnitel-

missa ovat alustukset kirjoista ja keskustelut niistä. Myös Synaptorissa julkaistaan kirja-arvioita.

Grafiikan paja

AGG:ssa Aleksi Joensuu prässäilee metalligrafiikan vedoksia. Prässin taso liikkuu isosta mustasta pyörästä kääntämällä jyrkän telan alla.

Aleksi tekee puupiirroksista vedoksen. Hän huomaa strategisen alueen korkeatasoiseksi ja päättää kohentaa sen korkeussäätöä.

Alex Grafix Galleria,
Mariankatu 15,
15110 Lahti
Taiteellinen johtaja
Kristiina Joensuu
040 - 96 11 580

Tartuntaketjujen selvittäminen on vaivalloista salapoliisityötä. Siihen satsattaessa yli rajojen tulee tartuttajia ilman sala- tai muita poliiseja. Aleksis Joensuun öljyväriyö.

Viisastelua koronasta

Kun maahan iski vitsaus, jonka kaltaisesta ei ollut kokemusta, kukaan ei ollut pätevä sanomaan miten pitää toimia. Kirjoitin maaliskuussa 2020 Lahden Seudun Uutisiin perustiedot koronasta. Medi uutisissa kerroin ideasta hankkia immuniteetti sairastamalla, ja tulin tyrmätyksi. Silloisen tiedon mukaan rokotteen valmistamiseen menee 2-3 vuotta.

Toivottavasti elän vielä, kun tieteellinen kokonaisarvio korona-rytäkstä valmistuu.

Epidemiassa tauti ja politiikka ovat sotkeutuneet enemmän kuin koskaan. Koronan torjuntatoimia ihmiset arvoivat poliittisista lähtökohdista. Epidemian leviäminen on niin monen erilaisen tekijän summa. Hallitusta keuhataan epidemian rajoittumisesta.

Hallitus ja rutto

Totta on, että 1400-luvulla

Euroopassa riehunut rutto ei tullut Suomeen ollenkaan. Seuraava rutto tappoi Suomessa toista tuhatta ihmistä, kun Euroopassa joillakin alueilla ruttoon kuoli puolet väestöstä. Ero ei johtunut hallituksen toimista, joita ei ollut.

Korona on politisoitunut alusta alkaen, jolloin syyt ja seuraukset vääristyivät. Viranomaisista riippumatta epidemian hitaus voi johtua siitä, että suomalaisilla ei ole tapana pussata tuttuja. Suomalaiset pitävät luonnostaan etäisyyttä keskustellessaan, ja vaivaantuvat muiden ängetessä lähelle puhumaan, pisaroita levittämään.

Suomalaiset viihtyvät omisissa oloissaan. Kaupungeissa ei ole kahvilakulttuuria, ja maaseudulla kyläkapakka ei ole olohuone. Sveitsin kotikylässäni Oberwilissa asui muutama sata ihmistä, ja oli kolme kapakkaa...

Viihdeteollisuuden tuotteet, konsertit, diskot, festarit,

after skiit... vaikuttavat. Korona levisi räjähdysmäisesti hiihtokeskuksista, joita Suomessa on vähän verrattuna Keski-Eurooppaan.

Helmikuussa 2021 korona myllertää jopa pientä taidegalleriaa. Mutta ei se pysyväksi jää. Korona muuntuu, taantuu ja katoaa kuten virus taudit ihmiskunnan 100 000 vuoden historiassa.

Kannattaa kuitenkin oppia jotain ennen seuraavaa epidemiaa. Jälkiviisaus voi olla esiviisautta. Tyytyväisyys on tyhmyyttä.

Mistä on kysymys

Pitää tehokkaasti selvittää mikä tauti oikeasti on. Nyt jatkui kauan epämääräisyys, ja väärää tietoa levisi. Kiina ei liene helppo keskustelukumppani? Mutta sinne kertyi tietoa, joka meille ei saapunut.

Taudinaiheuttajan todelliset (ei kuvitellut) ominaisuudet, leviämisreitit, tartuttamista-

vat selvitetään. Hengitysteitse tarttuva tauti ei tartu siellä missä ei hengitetä muiden lähellä, esimerkiksi metsässä.

Se ei tartu lattiasta eikä parturin istuimesta, paitsi, jos edellinen asiakas rätkii siihen, ja seuraava nuolee räkää. Tarttumisen ehkäisy menee plörinäksi, jos se ei suuntaudu oikein. Järjettömien ohjeiden jakaminen vie luottamuksen, ja kohta ei luoteta mihinkään.

Rehellisyys on ehdottoman tärkeää! Jos ei ole maskeja, sanotaan, että ei ole maskeja. No, ollaan maskitta. Mutta ei valehdella, että maskit ovat hyödyttömiä, koska me ei kyetty niitä hankkimaan.

Oikeiden tietojen jakaminen

Epidemian alkaessa koronan imago oli pehmeä, jokseenkin vaaraton tauti, kuin flunssa. Muutama päivä huonoa oloa ja lieviä oireita. Sen voi sairastaa huomaamatta-

taan. Joillekin ikälopuille ja sairaille vaarallinen kuin influenssa.

Oliko koronasta annettu kuva todenmukainen? Jos oli, ei ole ollut järkevää tehdä siitä suurta numeroa. Jos koronasta valehdeltiin, joku on vastuussa.

Vain varmoja tietoja jaetaan väestölle! Jos jotain ei tiedetä, varma tieto on tämä: Emme tiedä. Kerromme, kun tiedämme.

Tiedottamista ja koko operaatiota pitää johtaa! Tiedottaminen delegoidaan sille, joka sen hallitsee. Nyt ”asiantuntijoita” poukkoili kertomaan... sitä sun tätä. Kuinka monta asiantuntijaa kävi estradeilla? 20? 100?

Tiedottamisen sisällön pitää olla selkeä. Johtamisen asemasta johtajat sähläsivät hovilaistensa sekamelskassa. Tiedottamisen sijaan ministerit ilmestyivät kerta toisen perään seisomaan rivissä, vaikka näillä kaikilla television uutisiin esille pääseville ei ollut tähdellistä asiaa. Jos kenellekään. Tämä ei jäänyt huomaamatta katsojilta, joiden epätietoisuus ja huolestuneisuus kasvoivat.

Viranomaisten johdonmukaisuus

Ammattisotilailla on tietämystä biologisesta sodankäynnistä. Heille virus on biologinen rypälepommi. Ideologisista syistä tai narsismista johtuen ei saa syrjiä kriisijohtamisen asiantuntijoita.

Johtamiseen kuuluvat kokonaisvaltainen suunnittelu ja johdonmukaisuus. Johtaminen on ennakkointia, ei pelkkää reagointia. Muita kuunnellaan, mutta ei ”anneta kaikkien kukkien kukkia”. Johtaminen ei ole demokraattista ”annetaan itse kunkin tahon löytää parhaat toimenpiteet”. Ei anneta! Kaiken pitää olla yhtenäisesti linjassa, ja johdolla langat käsissään.

Viranomaisten keskinäinen sekoilu pelottaa, ja nostattaa hysteriaa. Silloin järkipuhe ei mene perille.

Jämerät toimet

Kun toimeen tartutaan, kon-

Diskoissa räkä roiskuu ja musa soi. Sillä perusteella hiljaiset kirjastot suljetaan. Aleksi Joensuun öljyväriyö 2020. Kirjasto oli Bagheeran koti. Teneriffan kissat-kirjan kuvitusta.

ditionaaleja ei harrasteta ”Pitäisi alkaa harkita... voisimme suositella...” Sössön hössön. Kun päätetään, että maahan ei tuoda uusia tartuntoja, ne pysäytetään rajalle. Piste. Johdonmukaisuus on välttämätöntä, jos tosissaan vaikutetaan. Linjattomuus lamaa toiminnan.

Taistelussa ei kompastuta lillukan varsiin. Suomella oli johtaja, mies paikallaan, kun miestä tarvittiin, Risto Ryti. Tarvittaessa johtaja pelas-

taa maan ja ottaa todellisen vastuun.

Jämerän toiminnan vasta-kohta on muka-jämäkkyys. Määrätään drastisia torjuntatoimia ilman vaikutusta. Kovalta näyttää: Pannaan maa kiinni, tiet poikki ja tv-kamerat kuvaamaan! Tiesulun molemmiin puolin autot seisovat täynnä terveitä ihmisiä. Lentokoneasteittain tuodaan tautia maahan.

Vaikuttavien ehkäisytoimien perusta on taudin rea-

listinen tuntemus.

Loppukaneetti

Maailmassa on suunnaton koronavarasto, josta koronat eivät katoa muuten kuin itsestään. Jos tosissaan torjutaan tartuntatautia, tehdään se niin että tuntuu. Ei leikitä on-ja-ei.. tehdään-ei-tehdä. Eikä esitetä että me melkein meinattiin.

Meni ihan osteriksi

Jokainen on kai ajatellut syödessään jotain oikein hyvää: Oi, jospa tätä kerran saisi niin paljon että varmaan saa tarpeeksi? Minä olen saanut, mutta kaikkeen toive ei sovi.

Suomessa on järjestetty löylyn ottamisen maailmanmestaruuskilpailuja. Traagisessa kisassa 2010 venäläinen kuoli ja suomalainen paloi henkiiheveriin. Pitkän sairaalahoidon hoidon jälkeen suomalainen tuumasi: - Kunpa pääsis taas pitkästä aikaa saunomaan.

Kaikesta hyvästä ihminen ei tiedä, eikä tule riippuvaiseksi. Olen aina tykännyt kaikista veden elukoista, ruokana meinaan. Lapsena keitettiin sukulaistytön kanssa rapuja saunan padassa ja syötiin niitä koko päivä.

Kaikki kalalajit ovat herkkua. Surströmmingiä en ole maistanut, en edes haistanut, vaikka hurjat tarinat houkuttavat. Norjassa kalaretkellä söin tammukoita raakana, suussa sulavan sijaan suussa sätkivää.

Nykyisen vaimoni (eka ja viimeinen) kanssa teimme moottoripyöräretkiä Eurooppaan. Bretagnessa noudatimme tavallista matkasuunnitelmaa: Majoitutaan jossakin. Kartalla Quiberon näytti sopivalta. Se oli pikku kaupunki Bretagnen niemimaan kinalossa, kapean kannaksen päässä Atlantin valtameressä.

Rantakadun (ei siellä monia katuja ollutkaan) ravintolassa oli rauhallaan. Ravokalistalla näin Plat de fruits de mer, meren hedelmät. - Mää otan ton. Ce pur muaa. Kristiina tilasi jonkun sintin.

Tarjoilija ei ensin meinannut tuoda minulle plat de fruits de meriä. Selitti ja intti jotain. Osasin ranskaksi sanoa vain: - Söö vöö set plaat, suameks, mää tahron sen. Keskustelumme herätti huomiota viereisissä pöydissä. Joku asiakas sanoi tarjoilijalle, että antakaa ny hyvänen aika miähelle mitä se pyytää.

Meille tuotiin lisäpöytä. Se oli järkevä toimenpide, koska kohta sille kannettiin

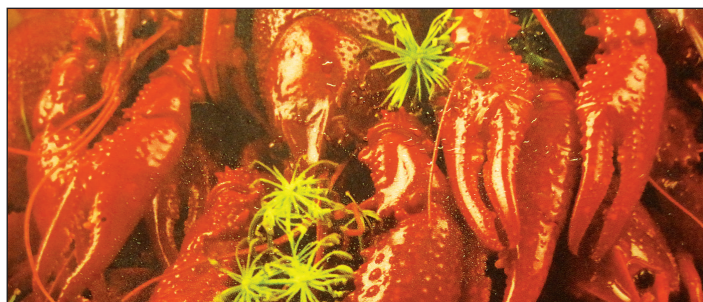
Täyteläisen vatsan nukahduttama, onnellinen Plat fruits de merin sisäistänyt ihminen tuskin kuuli meren kohinaa avoimesta hotellihuoneen ikkunasta.

metrin levyinen vati täynnä meren herkkuja. Olen käynyt taidemuseoissa, mutta en ikinä nähnyt mitään niin kaunista kuin tämä vadillinen! Rapuja, saksellisia ja taskullisia, kannellisia, ja hännällisiä, ja monen sortin simpukoita, äyriäisiä, nilviäisiä, möyriäisiä, nahkiaisia ja rumia ruttukuorisia, joista ihminen ei ikunansa kuvittele että ne ovat ruokaa. Ne olivat ostereita.

- Onks kaikki mulle? Tuut pur muaa? - Kyllä. Uii, sil vu plee.

Rupesin syömään. Tavalisen näköiset ravut selvitin helposti. Taskurapu oli hankala, ravustaessa ei sellaisia saanut. Viereisestä pöydästä tuli herra auttamaan niiden avaamisessa.

Simpukan sisäfileen saaminen kuoren sisältä ulos oli vaikeaa. Toisesta pöydästä tuli asiakas jelpimään. Opin rautalangan pätkällä ronkkimaan namipalat kuoren sisältä suihini. Hiukan ihmettelini, miksi muista pöydistä asiakkaat kerääntyivät

pöytämme ympärille. Ehkä suomalainen oli eksoottinen Quiberonissa?

Söin ja nautin. Se oli kulinaarista hurmaa. Ranskantaitoinen puoliso kertoi myöhemmin, että ihmisiä kiinnosti, voiko yksi mies syödä annoksen, joka yleensä katetaan neljän hengen seurueelle.

Sitten kolahti. Sain suuhuni osterin! Se oli rakkautta ensi... suudelmalla? En muuta sano kuin että osteri oli mielettömän hyvää.

Elämä meni ihan osteriksi. Seuraavana päivänä ajoimme Yamahalla Bretagnen uloimpaan niemenkärkeen. Hotellin ravintolassa tilasin vain ostereita.

Miten Quiberonissa illalliseni päättyi? Söin kaiken. Vaimo katseli tyynesti, koska hänellä on minusta kokemusta. Ravintolan muut asiakkaat näyttivät järkyttyneiltä.

Suosittelen! Jos satutte ravintolaan Quiberonissa, tilatkaa Plat de fruits de mer. Jos kakistelevat, sanokaa söö syii fälaadees.

VAROITUS: Tämä on Alex Gallerian mainos. Galleriassa on luettavissa ainutlaatuisia matkakertomuksia moottoripyöräretkistä. Vihkoja ei myydä eikä lainata. Eikä oteta vastuuta siitä, että lukija ostaa moottoripyörän ja lähete Povenen, Romaniaan, tai Bretagneen ostereille.

Italiaan!

Synaptorissa julkaistaan pät-kiä Jyrki Joensuun kirjasta Janne Valkeeniemi.

Sveitsissä lääketiedettä opiskelevat suomalaiset kat-selivat karttaa syyskuun lo-pussa.

Pentti oli Pohjanmaalta ko-tosi: - On tää pieni maa, Vaa-san läänin kokoinen. Italiaan on vajaan vaaksan matka.

Kartta-analytytikot eivät olleet tunareita, eikä selvin päin. Huomaamatta jäi, että Sveitsin kartta oli harhaan-johtavasti littana paperi. Ha-vainnollinen kartta olisi kol-miulotteinen. 10 kilometriä vuoristossa on pitempi kuin 200 km Pohjanmaalla.

He pukivat kaikki mah-dolliset vaatteet. Kylmän kypärän korvasivat Suomesta tuodut karvalakit. Ei vuorille paljain päin lähdetä!

Honda käynnistyi kello 01. Pena nousi takaistuimel-le, Janne tuikkasi ykkösen silmään. Bensaa oli tankki täynnä. He ajoivat Fribour-gista itään onnistuen välttä-mään järjen palautumisen. Thunissa kaikuivat öiset, kiviseinäisten talojen reunus-tamat kadut.

Interlakenissa etelänmat-kaajat kohtasivat vastuksen: Italiaan vievä tie oli suljettu puomilla. Taulussa infor-moitiin talven saapumisesta

vuorille. Vaikeudet on tehty voitettaviksi. Matkalaiset ka-rauttivat pyörällä puomin ohi.

Asfalttitie kaarteli rauhal-lisesti ylöspäin. Mutkailu-leudossa yössä lämmitti miel-tä. Hondan kiskottua heidät 1000 metrin korkeuteen tun-nelma haalistui ja suorastaan kylmeni.

Valtavat vuoret kohosivat joka puolella. Muistakaam-me, Pentti oli Pohjanmaalta. Liikennettä oli vähän, ei ol-lenkaan. Ylöspäin, ylöspäin oli kaksikolla suunta.

Aamun valjetessa maise-mat huikaisivat mutta lähi-näköala supistui. Vuoren-seinämän puolelle oli tielle kasaantunut lunta. Toisella reunalla avaraa näkymää piisasi, vapaata pudotustakin 200-300 metriä. Juhannukse-na Janne oli tipahtanut vain 20 metriä.

Yli 2000 metrissä happi-osapaineen pienentyminen aiheutti huimaavan olon. Pentti kertoi myöhemmin, että oli mukavampaa mat-kailla silmät kiinni. Vas-tuuntuntainen Janne keskittyi ohjaamiseen, koska kyseessä oli elämä ja kuolema. Jän-nittäminen lämmitti. Sulku-puomi etapin alkupäässä ei ollutkaan turhake.

Janne huusi hiljaiselle kyy-tiläiselle: - Älä hualetu! Mää ajoin Suomessa talvet

kesärenkailla!

Ajoväylä lumivallin ja rot-kon välissä kapeni, kunnes tietä jäi tyhjyyden äärelle metrin levyinen kaistale. Tuli umpikujamainen tunne. Hondaa ei enää pystynyt kääntämään ympäri. Paluuta ei ollut moottoripyörän kyy-dillä. Jos tie umpeutuu täysin, heidän on jätettävä Honda sinne ja klampsittava takaisin jalan. Keväällä Janne palaisi pyörän hakemaan. Mistä? Keskitalven lumimyrskyt heittäisivät sen rotkoon.

Alpeilla tien korkein kohta on Pass. Jaun-Pass, Furka-Pass? Sama se, ylitse he pääsivät. Alaspäin ajaessa serpentiinit olivat vaikeam-pia. Onneksi tien pinta ei ollut kovin liukas. Laaksossa näkyi kylä, jonne lentämällä oli kilometri, ja tietä pitkin 10 kilometriä.

Kylässä ihmiset olivat nähneet alas kurvailevan moottoripyörän. Pieni ryhmä kerääntyi keskustaan vas-taanottamaan motoristeja, joita nyt huoletti heille mää-rättävät sakot.

Kangistuneet matkalai-set vääntäytyivät seisomaan torilla. Kummankin käteen ilmestyi mukillinen kuumaa punaviiniä. Bernhardilais-koira oli lomalla, eikä rien-tänyt tynnyri kaulassa heitä hoitamaan. Alppikylässä

suomalaisiin torveloihin suh-tauduttiin hyväksyvästi.

Vuosisatojen aikana vuoril-la oli kuoltu. Ihmisiä oli sieltä palannut huonossa kunnossa lämpöön ja turvaan. Heitä ei sakotettu. Tulevien lääkärei-den mieleen jäi anteeksianta-misen velvoite. Myös potilaat käyttäytyivät joskus typerästi – ja heitä autetaan.

Motoristit istuskelivat vuo-ristokylän kapakassa ja läm-penivät täydellisesti juotuaan vielä pullollisen punaviiniä. Janne silmäili karttaa: - Sveit-si on mahdollisuuksien maa. Täällä on mahdollista kusta saman päivän kuluessa kol-meen kuuluisaan jokeen, Rhoneen, Reiniin ja Tona-vaan. Sveitsi on Euroopan sydän.

Hyrisevä Honda kiidätti matkalaisia pitkin joen vartta, missä näkyi ensimmäinen palmu. Kotvasen kurvail-tuaan he saapuivat Italiassa Lago Maggiorelle.

Löytyi pikku hotelli, ja järven rannalta iso terassi. Ainoina asiakkaina matkalai-set nauttivat Asti Spumantea. Nuorena viinin makeus ei haittaa, ja meni toinenkin pullo. Ilta oli lämmin, ja järvi oli autio ja tyyni.

Kaksikon Italian retki jat-kuu Synaptorissa 3/21

Janne Valkeeniemi Merkillisen lääkärin tarina. 680 sivua.

Oikea elämäkerta?

Ei edes autofiktio.

Saloja sairaaloista?

Totta, ja tarinoita.

Love story?

Kolmekin.

Huumorijuttu?

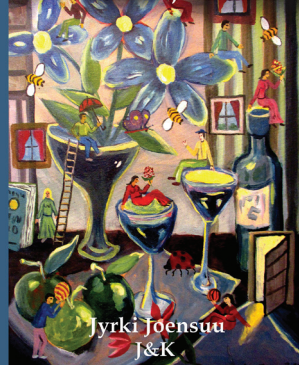
Naurat takuulla!

Toimituskuluineen **35 euroa.**

Tilaus: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Suuri suomalainen menestysromaani

Janne Valkeeniemi
Lääkäri, ihminen

Uudessa Testamentissa kerrotaan Tuhlaajapojan tarina.

Janne Valkeeniemi on kahden alan erikoislääkäri, joka kirjan alun takaumassa retkahtaa mutakuoppaan.

Jannen ottaa hoteisiinsa mökin mummo, anteeksi antava kasvatusta.

Fiksuin ja pätevin ihminen on hallitsematon ja tyhmä. Teoksessa on monia teemoja. Vakituinen tyyliseikka on huumori.

Ne, jotka ovat romaanin lukeneet, tunnustivat nauraneensa niin että meinasi tuolilta pudota.

Maailmassa monta on kantta ja harjaa

Lastenlaulussa Ihme ja kumma toistuu säe ”Maailmassa monta on ihmeellistä asiaa, se hämmästyttää, kummas-tuttaa pientä kulkijaa”. Sanat soivat mielessäni harva se päivä.

Taloustavaroiden ihmeitä

Olen yli 50 vuotta toiminut perheen kokkina. Hämmästyksen aiheita kohtaan ruoka-aineeksi ostaessa ja kattiloita ja kansia käyttäessä. Ja syksyllä omenamössöä pakastaessa! Kysymys ei ole parista purkista, vaan 100 pakastusrasiasta.

Ihme ja kumma on standardoinnin puute. Säilykkeitä, oliiveja tai sinappisilliä sisältävät lasipurkit käytän moneen kertaan. Pestyinä niissä kulkevat eväsannokset työpaikoilleni. Mutta ne kannet! Ne sopivat yleensä vain yhdenlaiseen purkkiin.

Ei sovi yhteen!

Muoviset pakastusrasiat ovat kamalia. Kannet eroavat kooltaan puolen sentin verran, ja väärän kannen huomaa vasta, kun sen yrittää laittaa rasian päälle. En ole ekologia-intoilija. Olen käytännöllinen ja pihi. Se on muuten sama asia. On järkevää ostaa joka vuosi 100 uutta rasiaa kansineen.

Vuosikymmenten mittaan olen ostanut monenlaisia pannuja. Jotkut ovat menneet pilalle, ja jäi vain kansi... Pannujen ja kattiloiden kansia on 10 kokoa. Miksi kattilavalmistajat eivät sopineet

100 vuotta sitten: - Hei, kaverit! Kansia teemme kolmea kokoa, pieni, keskikokoinen, ja iso. Mitat ovat

Jos minulle joku kansivaivainen valittaisi kansien epäsovivia kokoja, sanoisin rehvelille: - Heitä pois ne vaikeakokoiset kantasi. Suotta niistä kärsit.

EU laiminlyö vastuunsa

Mitä hyötyä tästä EU:sta on, kun ei kattilankansistandardeja sovit?

Työterveyslääkärinä 23 vuonna tein satoja työpaikkaselvityksiä. Minuun iskostui maneeeri kaikkialla tarkastella menetelmien mahdollisia vikoja. Keksin ja esitin myös ratkaisuja. Joskus pienellä muutoksella oli suuri merki-

tys. Ihmeellistä ja kummallista oli toistuvasti huomata, että vika oli helposti estettävissä, kunhan se otettiin huomioon.

Auton lumiharjan muotoilu ei ole maailman isoin asia.

Esimerkkinä turhasta ongelmasta se tässä näytetään. Lunta putsatessa toinen harja raapii auton maalipintaa. Raapimaosa on suorassa kulmassa harjaksiin nähden. Hyi. Se naarmuttaa.

Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu
Kuvat Aleksi Joensuu

Maitoa saa lehmästä
Vettä virtaa hanasta
Bottasta tulee telkkarista
Kaikkea muuta saa joka puolelta

Aikuisten kuvitettu satu, parodia, satiiri, sci-fi
Vailla malleja, ilman esikuvia, mahdoton jäljitellä,
ainutlaatuinen

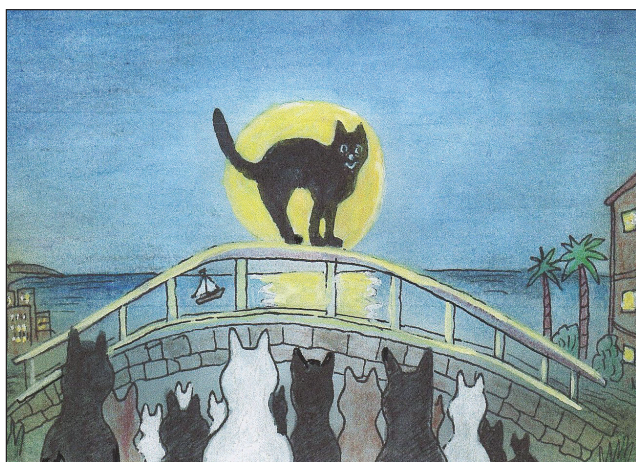
Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu, kuvat Aleksi Joensuu
160 sivua, 170 kuvaa J&K Joensuu Oy 2020

Alex Grafix Galleria 30 euroa
Mariankatu 15, 15110 Lahti ti-to klo 11-17

Kissat postitse 35 euroa.
Tilaus jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Kissat hyvään kotiin!

Synaptorin julkaisija

J&K Joensuu Oy, J&K. Toimitusjohtaja Jyrki Joensuu.

Perheyhtiö perustettiin 1986 lääkärikeskukseksi. 1990-luvulla J&K oli konserni, tytäryhtiöt Delta Video Oy, Kustannus Ky Terveystieto ja Vexla Oy, joka omisti Jokelan Kartanon.

Viime vuosina J&K on tarjonnut erikoislääkäripalveluita sairaanhoitopiireille.

2012 J&K perusti Alex Grafix Gallerian Hämeenkoskelle, ja 2017 toisen Lahteen.

2018 J&K julkaisi teoksen Janne Valkeenieni.

Syyskuussa 2019 J&K alkoi julkaista Synaptoria.

Syksyllä 2020 J&K julkaisi Teneriffan Kissat, kuvakirjan aikuisille.

Kotipaikka ja osoite Ajomäentie 18, 16800 Hämeenkoski.

Toimipaikka Alex Grafix Galleria, Mariankatu 15, 15110 Lahti.

Yhteystiedot: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi 040-96 11580 Kristiina Joensuu